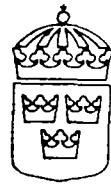

Justitiekommitténs betänkande

1987/88:15

om resning i brottmål vid jäv

(prop. 1987/88:23 jämte motion)

JuU

1987/88:15

Sammanfattning

I detta betänkande tillstyrker utskottet ett regeringsförslag om införandet av en ny resningsgrund i rättegångsbalken. Förslaget syftar till att utvidga möjligheterna för den tilltalade att få resning i brottmål när domaren eller åklagaren har varit jävig under målets handläggning. Resning skall i dessa fall beviljas om det inte är uppenbart att jävet har saknat betydelse för målets utgång.

Till betänkandet har fogats en reservation (m, fp, c). I reservationen förordas att den nya resningsgrunden utformas så att resning skall beviljas generellt när jäv har förelegat för åklagaren eller domaren, dvs. oavsett om jävet har påverkat målets utgång eller ej.

Propositionen m. m.

I proposition 1987/88:23 har regeringen (justitiedepartementet) föreslagit riksdagen att anta ett av lagrådet granskat förslag till lag om ändring i rättegångsbalken.

Propositionens huvudsakliga innehåll redovisas på s. 8.

I samband med propositionen behandlas den med anledning av propositionen väckta motionen 1987/88:Ju4 av Karin Ahrland m. fl. (fp). Motionsyrkandet redovisas på s. 4 och motiveringen på s. 8.

Det vid propositionen fogade lagförslaget har följande lydelse.

Lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 58 kap. 2 och 3 §§ rättegångsbalken skall ha följande lydelse

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

58 kap.

2 §¹

Sedan dom i brottmål vunnit laga kraft, *må* till förmån för den tilltalade *resning beviljas*:

1. om ledamot av rätten, där anställd tjänsteman eller åklagaren med avseende å målet gjort sig skyldig till brottsligt förfarande eller tjänsteförseelse eller om brott som har avseende å målet, ligger ombud, ställföreträdare eller försvarare till last, samt brottet eller tjänsteförseelsen kan *antagas* *hava* inverkat på målets utgång;

2. om skriftlig handling, som åberopats till bevis, varit falsk eller om vittne, sakkunnig eller tolk *avgivit* falsk utsaga samt handlingen eller utsagan kan *antagas* *hava* inverkat på utgången;

3. om omständighet eller bevis, som *ej* tidigare *förebragts*, åberopas och dess förebringande sannolikt skulle *hava* lett till att den tilltalade frikänts eller brottet hänförts under mildare straffbestämmelse än den som tillämpats eller *ock* med hänsyn till vad sålunda åberopas och i övrigt förekommer synnerliga skäl *äro*, att frågan, *huruvida* den tilltalade förövat det brott, för vilket han dömts, *prövas ånyo*; eller

4. om rättstillämpning, som ligger till grund för domen, uppenbart strider mot lag.

Sedan *en* dom i brottmål vunnit laga kraft, *får resning beviljas* till förmån för den tilltalade.

1. om *någon* ledamot av rätten, där anställd tjänsteman eller åklagaren med avseende på målet *har* gjort sig skyldig till brottsligt förfarande eller tjänsteförseelse eller om *något* brott som har avseende på målet ligger ombud, ställföreträdare eller försvarare till last, samt brottet eller tjänsteförseelsen kan *antas* *ha* inverkat på målets utgång.

2. om *någon* lagfaren domare eller åklagare *har* varit jävig och det inte är uppenbart att jävet *har* saknat betydelse för målets utgång,

3. om *någon* skriftlig handling, som åberopats till bevis, *har* varit falsk eller om *ett* vittne, *en* sakkunnig eller *en* tolk *har* *avgett* falsk utsaga samt handlingen eller utsagan kan *antas* *ha* inverkat på utgången.

4. om *någon* omständighet eller *något* bevis, som *inte* tidigare *har* *förebringats*, åberopas och dess förebringande sannolikt skulle *ha* lett till att den tilltalade frikänts eller *till* att brottet hänförts under *en* mildare straffbestämmelse än den som tillämpats eller *om* *det*, med hänsyn till vad sålunda åberopas och i övrigt förekommer, *finns* synnerliga skäl att *på nytt pröva* frågan om den tilltalade *har* förövat det brott, för vilket han dömts, eller

5. om *den* rättstillämpning, som ligger till grund för domen, uppenbart strider mot lag.

¹ Senaste lydelse 1975:670.

3 §²

Sedan dom i brottmål vunnit laga kraft, *må* till men för den tilltalade *resning beviljas*:

1. om sådant förhållande, som avses i 2 § 1 eller 2, förelegat och detta kan *antagas* hava medverkat till att den tilltalade frikänts eller brottet hänförts under väsentligt mildare straffbestämmelse än den som *bort tillämpas*; eller

2. om för brottet är *stadgat* fängelse i mer än ett år samt omständighet eller bevis, som *ej* tidigare *förebragts*, åberopas och dess förebringande sannolikt skulle *hava* lett till att den tilltalade dömts för brottet eller detta hänförts under väsentligt strängare straffbestämmelse än den som tillämpats.

Ej må på grund av förhållande, som avses i 2, resning beviljas, med mindre parten gör sannolikt, att han icke vid den rätt, som meddelat domen, eller genom fullföljd från denna kunnat åberopa omständigheten eller beviset eller han eljest haft giltig ursäkt att ej göra det.

Sedan *en* dom i brottmål vunnit laga kraft, *får resning beviljas* till men för den tilltalade,

1. om *något* sådant förhållande, som avses i 2 § 1 eller 3, förelegat och detta kan *antas* *ha* medverkat till att den tilltalade frikänts eller *till att* brottet hänförts under *en* väsentligt mildare straffbestämmelse än den som *borde ha tillämpats*, eller

2. om *det* för brottet är *föreskrivet* fängelse i mer än ett år samt *någon* omständighet eller bevis, som *inte* tidigare *har förebringats*, åberopas och dess förebringande sannolikt skulle *ha* lett till att den tilltalade dömts för brottet eller *till att* detta hänförts under *en* väsentligt strängare straffbestämmelse än den som tillämpats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988.

² Senaste lydelse 1964:166.

I motion 1987/88:Ju4 av Karin Ahrland m. fl. (fp) hemställs att riksdagen beslutar att 58 kap. 2 § rättegångsbalken skall ha följande lydelse.

Propositionens förslag

Motionärernas förslag

58 kap.

2 §

Sedan en dom i brottmål vunnit laga kraft, får resning beviljas till förmån för den tilltalade,

1. om någon ledamot av rätten där anställd tjänsteman eller åklagaren med avseende på målet har gjort sig skyldig till brottsligt förfarande eller tjänsteförseelse eller om något brott som har avseende på målet ligger ombud, ställföreträdare eller försvarare till last, samt brottet eller tjänsteförseelsen kan antas ha inverkat på målets utgång,

2. om någon lagfaren domare eller åklagare har varit jävig och det *inte är uppenbart att jävet har saknat betydelse för målets utgång,*

3. om någon skriftlig handling, som åberopats till bevis, har varit falsk eller om ett vittne, en sakkunnig eller en tolk har avgett falsk utsaga samt handlingen eller utsagan kan antas ha inverkat på utgången,

4. om någon omständighet eller något bevis, som inte tidigare har förebringats, åberopas och dess förebringande sannolikt skulle ha lett till att den tilltalade frikänts eller till att brottet hänförts under en mildare straffbestämmelse än den som tillämpats eller om det, med hänsyn till vad sålunda åberopas och i övrigt förekommer, finns synnerliga skäl att på nytt pröva frågan om den tilltalade har förövat det brott, för vilket han dömts, eller

5. om den rättstillämpning som ligger till grund för domen uppenbart strider mot lag.

Sedan en dom i brottmål vunnit laga kraft, får resning beviljas till förmån för den tilltalade,

1. om någon ledamot av rätten där anställd tjänsteman eller åklagaren med avseende på målet har gjort sig skyldig till brottsligt förfarande eller tjänsteförseelse eller om något brott som har avseende på målet ligger ombud, ställföreträdare eller försvarare till last, samt brottet eller tjänsteförseelsen kan antas ha inverkat på målets utgång,

2. om någon lagfaren domare eller åklagaren har varit jävig,

3. om någon skriftlig handling, som åberopats till bevis, har varit falsk eller om ett vittne, en sakkunnig eller en tolk har avgett falsk utsaga samt handlingen eller utsagan kan antas ha inverkat på utgången,

4. om någon omständighet eller något bevis, som inte tidigare har förebringats, åberopas och dess förebringande sannolikt skulle ha lett till att den tilltalade frikänts eller till att brottet hänförts under en mildare straffbestämmelse än den som tillämpats eller om det, med hänsyn till vad sålunda åberopas och i övrigt förekommer, finns synnerliga skäl att på nytt pröva frågan om den tilltalade har förövat det brott, för vilket han dömts, eller

5. om den rättstillämpning, som ligger till grund för domen, uppenbart strider mot lag.

Inledning

Gällande regler om resning till den tilltalades förmån i mål där åklagaren varit jävig blev för ett par år sedan föremål för allmän debatt. Utgångspunkten var ett uppmärksammat brottmål, där jäv förelegat för åklagaren under målets handläggning. Högsta domstolen beslutade att inte bevilja resning i målet med motivering att erforderligt orsakssamband mellan jävet och målets utgång inte hade förelegat. Mot den bakgrunden kom det att ifrågasättas från olika håll om gällande lagstiftning kunde anses ge tillräckligt utrymme för resning till den tilltalades förmån. Frågan kom att diskuteras också i riksdagen (se riksdagens protokoll 1985/86:13 s. 34 ff och JuU 1985/86:23 s. 10 f).

Inom justitiedepartementet upprättades år 1986 en promemoria (Ds Ju 1986:12) Resning i brottmål vid jäv. I denna föreslogs att möjligheterna för den tilltalade att få resning skulle utökas i mål där en åklagare eller en lagfare domare varit jävig.

Promemorian remissbehandlades. Därvid vitsordades från de flesta håll att det förelåg behov av en översyn av möjligheterna att få en ny prövning i fall där jäv förelegat. Många remissinstanser godtog också den lösning som hade föreslagits i promemorian medan andra förordade en bredare översyn.

Förslaget i den nu aktuella propositionen överensstämmer i allt väsentligt med förslaget i promemorian.

Gällande ordning

Allmänt

Bestämmelserna om jäv i rättegångsbalken (RB) syftar till att garantera att rättskipningen utövas objektivt och opartiskt. Jävsreglerna tar sålunda sikte bl. a. på att hindra att en jävig domare eller åklagare tar befattning med ett mål. Om så ändå varit fallet kan felet rättas till med hjälp av olika rättsmedel. I fråga om avgöranden som har vunnit laga kraft kan en jävssituation i vissa fall angripas med särskilda rättsmedel, resning eller besvär över domvilla enligt 58 resp. 59 kap. RB.

Jäv

De omständigheter som utgör jäv för domare anges i 4 kap. 13 § RB. Bestämmelsen är indelad i nio punkter. *Punkt 1* angår det fallet att domaren på grund av sin relation till själva saken är intresserad av processens utgång; målet kan t. ex. vara av ekonomisk betydelse för honom. I *punkterna 2, 4 och 6* gäller det situationer där det föreligger en personlig relation mellan domaren och parten. Enligt de s. k. skyldskapsjäven (*punkt 2*) är domaren sålunda jävig om han står i en viss närmare familjrelation till parten, och vidare är han jävig bl. a. om han är ställföreträdare för en part (*punkt 4*) eller om han är partens vederdeloman, dvs. har parten som motpart i något sammanhang (*punkt 6*). I *punkterna 3 och 5* kombineras jäven i *punkt 1* med

jäven i punkt 2 resp. 4, vilket innebär att det således är likgiltigt om det är domaren själv som är intresserad i målets utgång eller om detta är fallet med en släkting eller en person som han är ställföreträdare för. *Punkterna 7 och 8* avser fall där domaren tidigare – i en annan instans eller som ombud – har tagit befattning med den sak som processen gäller. I *punkt 9* slutligen finns en generalklausul, enligt vilken domaren är jävig om det föreligger någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans opartiskhet, t. ex. när det mellan honom och parten föreligger uppenbar ovänskap eller en nära vänskapsförbindelse.

För *åklagare* gäller enligt 7 kap. 6 § RB i princip samma jäv som för domare. En åklagare får således inte ta befattning med förundersökning eller åtal för ett brott om det beträffande brottet föreligger någon omständighet som skulle utgöra jäv mot domare. Undantag görs dock av naturliga skäl för vederdelomannajävet på så sätt att jäv inte kan grundas på en åtgärd som åklagaren har vidtagit i tjänsten eller på en gärning som har förövats mot honom i eller för hans tjänst. En åklagare som är jävig har rätt att trots jävet vidta brådskande åtgärder.

Frågor om domarjäv kan väckas av parterna, men domaren är skyldig att självmant ge till känna om han anser att det kan ifrågasättas om han är jävig (4 kap. 14 § första stycket RB). Domaren skall då i princip avhålla sig från fortsatt handläggning av målet. Han får dock vidta åtgärder som är brådskande (4 kap. 15 § RB). En part som vill göra invändning om jäv måste göra det senast när han första gången för talan i målet efter det han fått kännedom om att domaren deltar i handläggningen eller om den omständighet som jävet grundas på (4 kap. 15 § första stycket RB).

Om rättens avgörande i ett mål överklagas, får den högre rätten inte självmant ta upp en fråga om jäv mot domare i den lägre instansen. Den högre rätten kan emellertid få anledning att pröva en jävsinvändning antingen om en part har överklagat ett beslut av den lägre rätten att ogilla en jävsinvändning eller om han efter överklagande av dom i målet fortfarande har rätt att i den högre rätten framställa en invändning om jäv, dvs. om han inte haft anledning att göra invändningen tidigare (4 kap. 14 § tredje stycket RB). Om den högre rätten i en sådan situation finner att jävsinvändningen är befogad, skall den lägre rättens dom undanröjas (se t. ex. 51 kap. 27 § RB).

För åklagarens del gäller enligt 7 kap. 6 § tredje stycket RB att fråga om jäv prövas av åklagarens närmaste förman. Den domstol däremot som handlägger det mål vari åklagaren för talan prövar inte frågor om åklagarjäv, och det finns således inte någon möjlighet för en högre rätt att – efter överklagande av dom i målet – undanröja domen och återförvisa målet till den lägre rätten på grund av att åklagaren varit jävig.

Särskilda rättsmedel

Huvudregeln är att domstolsavgörande som har vunnit laga kraft inte kan omprövas. Principen upprätthålls dock inte undantagslöst. Det skulle nämligen vara stötande för rättskänslan och därmed ägnat att försvaga tilltron till rättskipningen om ett lagakraftvunnet avgörande skulle stå sig även om avgörandet framstår som uppenbart oriktigt eller om det tillkommit

efter en procedur där väsentliga rättssäkerhetsgarantier åsidosatts. Det finns därför i vissa situationer möjlighet att uppnå omprövning genom anlitan­de av *särskilda rättsmedel*.

Det finns – vid sidan om besvär över godkänt strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot – tre olika särskilda rättsmedel: återställande av försutten tid, resning och besvär över domvilla. Bestämmelser härom ges i 58 och 59 kap. RB. Återställande av försutten tid syftar till att trygga en parts rätt att kunna utnyttja de allmänna rättsmedlen, dvs. att kunna överklaga ett avgörande i vanlig ordning. Resning tar främst sikte på fall där ett lagakraftvunnet avgörande med viss grad av sannolikhet framstår som materiellt oriktigt med hänsyn till någon omständighet som man fått kännedom om först i efterhand. Besvär över domvilla kan användas främst i situationer där det har förekommit fel i *domstolens* formella handläggning av målet.

Ärenden om resning eller återställande av försutten tid prövas alltid av högsta domstolen. Besvär över domvilla prövas däremot av den domstol dit ett vanligt överklagande av avgörandet skulle ha riktats. Högsta domstolen prövar emellertid också besvär över domvilla i sådana fall där det tidigare avgörandet på grund av ett fullföljdsförbud inte kunnat överklagas.

Här kan nämnas att regeringen nyligen har förelagt riksdagen en proposition (prop. 1987/88:58) om rätten att besluta resning m. m. Till grund för propositionen ligger rättegångsutredningens delbetänkande (Ds Ju 1986:9) Några frågor om de särskilda rättsmedlen. Förslagen i propositionen avser huvudsakligen frågor om vilken instans som skall pröva ansökningar om resning och återställande av försutten tid. De föreslagna lagändringarna – som förutsätter viss grundlagsändring – föreslås träda i kraft den 1 januari 1989.

Jäv som grund för resning

Bestämmelser om *resning* finns i 58 kap. RB. Jäv utgör ingen omedelbar grund för resning. Enligt 58 kap. 2 § – som gäller resning i brottmål till förmån för den tilltalade – kan resning beviljas bl. a. om (punkt 1) ledamot av rätten, där anställd tjänsteman eller åklagaren har gjort sig skyldig till brottsligt förfarande eller tjänsteförseelse som har avseende på målet och brottet eller tjänsteförseelsen *kan antas ha inverkat på målets utgång*.

Det förhållandet att en åklagare eller domare varit jävig under handläggningen av ett mål är således inte ensamt tillräckligt för resning. Resning kan emellertid beviljas om åklagaren eller domaren genom jävet har gjort sig skyldig till tjänsteförseelse, förutsatt att denna kan antas ha inverkat på målets utgång. Det är därvid inte bara uppsåtliga tjänsteförseelser som kan föranleda resning, och inte heller är resningsmöjligheterna begränsade till att avse förseelser av allvarigare beskaffenhet. Även en ringa förseelse kan således i och för sig medföra resning.

Bestämmelser om *besvär över domvilla* finns i 59 kap. RB. Enligt 59 kap. 1 § skall en dom som vunnit laga kraft undanröjas om rätten inte varit domför (punkt 2). Enligt uttalanden i förarbetena avses härmed ett åsidosättande av de i RB och andra författningar givna reglerna om rättens domförhet. Brist i domförheten bör anses föreligga om någon som deltagit i målets avgörande inte varit behörig som domare. Också den omständigheten att en domare som deltagit i avgörandet varit jävig bör anses som en brist i rättens domförhet. I en sådan situation kan avgörandet emellertid inte angripas med domvillobesvär om parten har försuttit sin rätt att framställa jävsinvändning mot domaren redan vid den lägre rätten eller vid fullföljd av talan i vanlig ordning (se prop. 1939:307 s. 37 f).

Propositionen

Enligt förslaget i propositionen införs en ny resningsgrund i 58 kap. 2 § RB. Enligt denna skall jäv hos en lagfaren domare eller åklagare möjliggöra resning i brottmål till förmån för den tilltalade om jävet *inte uppenbart har saknat betydelse* för målets utgång. Den nya regeln införs som punkt 2 i 58 kap. 2 § RB och innebär att det i fortsättningen kommer att föreligga en stark presumtion *för* resning vid jäv i nu aktuella fall. Den nya regeln föranleder en redaktionell ändring i 58 kap. 3 § RB. – Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1988.

Motionen

Enligt motionärerna är det från rättssäkerhetssynpunkt otillfredsställande att – som föreslås i propositionen – göra förutsättningarna för att få resning beroende av om jävet haft betydelse för målets utgång. Det måste vidare enligt motionärerna anses vara motsägelsefullt att med insikt om att domaren eller åklagaren varit jävig avslå en resningsansökan med motivering att jävet uppenbart saknat betydelse för målets utgång. Enligt motionärernas uppfattning är det för övrigt närmast omöjligt att klarlägga eller utesluta om ett jäv haft betydelse för målets utgång.

I motionen förordas i stället att den nya resningsgrunden utformas så att resning generellt medges när jäv förelegat hos en domare eller en åklagare, dvs. oavsett om jävet haft betydelse för målets utgång eller ej.

Utskottets överväganden

Utskottet vill inledningsvis för sin del instämma i departementschefens uppfattning att nuvarande möjligheter att angripa lagakraftvunna avgöranden när jäv förelegat bör utvidgas. Även utskottet vill därvid stryka under den betydelse jävsreglerna har för rättskipningens trovärdighet. Visserligen får det förutsättas att situationer av det slag som aktualiserades i det tidigare nämnda målet är att betrakta som rena undantag, men med hänsyn till vikten av att rättskipningen omfattas av allmänhetens förtroende är det angeläget

att snabbt åstadkomma en ändring av gällande regler i nu aktuellt hänseende. Också utskottet anser därför att en utvidgning av rättelsemöjligheterna när jäv förelegat inte bör avvakta en mer genomgripande översyn av möjligheterna att angripa lagakraftfunna avgöranden utan att en sådan utvidgning bör genomföras nu.

Utskottet instämmer vidare i vad som i propositionen anförs om att en rättelsemöjlighet som tar sikte på situationer där jäv förelegat för åklagaren systematiskt hör bättre hemma under institutet resning än under domvillobesvärerna. I likhet med departementschefen fäster utskottet därvid särskilt avseende vid att domvillobesvärgrunderna i första hand är hänförliga till domstolens handläggning av målet och inte till någon parts förhållningssätt.

Utskottet ansluter sig också till departementschefens förslag att ökade möjligheter till resning i de fall där åklagaren varit jävig bör ske genom en särskild reglering och inte genom att dessa fall förs in under den nu befintliga resningsgrunden i punkt 1 i 58 kap. 2 § RB som förutsätter att ett brott eller en tjänsteförseelse har begåtts.

Beträffande den närmare utformningen av en sådan ny resningsgrund kan utskottet ansluta sig till det förslag som framläggs i propositionen. Utskottet delar sålunda uppfattningen att det inte är rimligt att generellt medge resning i sådana fall där jävsbestämmelserna har åsidosatts; en viss begränsning är nödvändig så att resning inte beviljas annat än i sådana fall där det föreligger sakliga skäl för en ny rättegång. Enligt utskottets mening är det därvidlag en från olika synpunkter klart lämplig avvägning att göra undantag för sådana fall där det är uppenbart att jävet har saknat betydelse för målets utgång. En sådan reglering innebär för övrigt en avgörande skillnad gentemot nuvarande ordning genom att det inte kommer att krävas någon positiv indikation på att jävet har påverkat målets utgång. Vad utskottet nu anfört innebär att utskottet inte kan ställa sig bakom förslaget i motionen att resning skall beviljas generellt så snart jäv har förelegat, dvs. även om det står klart att jävet inte påverkat målets utgång.

Sammanfattningsvis ansluter sig således utskottet till förslaget i propositionen att det i 58 kap. 2 § RB införs en ny grund för resning, enligt vilken jäv hos en lagfaren domare eller åklagare skall medföra resning i brottmål till förmån för den tilltalade om det inte är uppenbart att jävet har saknat betydelse för målets utgång.

I övrigt föranleder propositionen inte annat uttalande från utskottets sida än att tidpunkten för ikraftträdandet av den föreslagna lagändringen – med hänsyn till den tid som åtgår för riksdagsbeslut och för utfärdande och kungörande av lagen – bör senareläggas till den 1 februari 1988.

Utskottets hemställan

Utskottet hemställer

att riksdagen med avslag på motion 1987/88:Ju4 antar det i proposition 1987/88:23 framlagda förslaget till lag om ändring i

rättegångsbalken, dock med den ändringen att tidpunkten för ikraftträdandet bestäms till den 1 februari 1988.

JuU 1987/88:15

Stockholm den 1 december 1987

På justitieutskottets vägnar

Karin Ahrland

Närvarande: Karin Ahrland (fp), Hans Pettersson i Helsingborg (s), Björn Körlof (m), Gunilla André (c), Ulla-Britt Åbark (s), Sven Munke (m), Hans Göran Franck (s), Arne Svensson (m), Birthe Sörestedt (s), Elving Andersson (c), Bengt-Ola Rytter (s), Göran Magnusson (s), Eva Johansson (s), Lars Sundin (fp) och Sven-Olov Nordlund (s).

Reservation

Karin Ahrland (fp), Björn Körlof (m), Gunilla André (c), Sven Munke (m), Arne Svensson (m), Elving Andersson (c) och Lars Sundin (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 9 som börjar med "Beträffande den" och slutar med "februari 1988" bort ha följande lydelse:

Beträffande den närmare utformningen av en sådan ny resningsgrund kan emellertid utskottet inte ansluta sig till det förslag som framläggs i propositionen. Enligt utskottets uppfattning skulle det vara från rättssäkerhetssynpunkt otillfredsställande – och strida mot gemene mans uppfattning om den ovillkorliga inverkan av jäv – att göra förutsättningarna för att få resning beroende av om jävet haft betydelse för målets utgång. Det skulle vidare enligt utskottets mening vara motsägelsefullt att med insikt om att domaren eller åklagaren varit jävig avslå en resningsansökan med motivering att jävet uppenbart saknat betydelse för målets utgång. Som utskottet ser saken är det för övrigt närmast omöjligt att klarlägga eller utesluta om ett jäv haft betydelse för ett måls utgång.

Enligt utskottets mening bör den nya resningsgrunden i stället utformas i enlighet med det förslag som har framlagts i motionen. Detta innebär att resning generellt skall beviljas när jäv förelegat hos en domare eller en åklagare, dvs. oavsett om jävet haft betydelse för målets utgång eller ej.

Ikraftträdandet av den föreslagna lagändringen bör – med hänsyn till den tid som åtgår för riksdagsbeslut och för utfärdande och kungörande av lagen – senareläggas till den 1 februari 1988.

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Ju4 och med anledning av proposition 1987/88:23 antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken, dock med ändring

a) att 58 kap. 2 § i förslaget erhåller den lydelse som i motionen betecknats med *Motionärernas förslag*,

b) att tidpunkten för ikraftträdandet bestäms till den 1 februari 1988.